

בנק ישראל צפוי להעלות שוב את עלות האשראי

זאת בפעם הרביעית ברציפות ■ הכלכלנים סבורים שיתכן שנראה הפעם העלאה חדה של 0.75%

אלכס זבז'ינסקי, הכלכלן הראשי של מיטב, מעריך כי בנק ישראל יעלה את עלות האשראי ב-0.75%. הוא מציין מספר שיקולים עיקריים שתומכים בכך: להבדיל מרוב הכלכלות במערב, המשק הישראלי צומח מהר מאוד, תוך הידוק מהותי בשוק העבודה. עלות האשראי הנוכחית, אפילו אם תעלה ל-2%, תהיה נמוכה מדי בשביל אינפלציה של 5.2% ובשביל עלייה של 17.8% במחירי הדירות; קצב האינפלציה

בנק ישראל צפוי להעלות היום את גובה עלות האשראי במשק כחלק מהמאבק לריסון האינפלציה. אם בפעמים הקודמות הסתפק הבנק בהעל"א חודשית של 0.5%, הפעם ייתכן שההעלאה תהיה חדה יותר ותעמוד על 0.75%.

רונן מנחם, הכלכלן הראשי של מזרחי טפחות, כותב כי "ככל שירצה בכך, יכול בנק ישראל להצדיק העלאה חדה של 0.75% בשני הנתונים החדש-



בישראל אומנם נמוך יותר מהמדינות האחרות, אך כפי שהצגנו קודם, האינפלציה בסעיפים המקומיים שמושפעים יותר מהמדיניות של בנק ישראל, כגון מחירי השירותים, לא שונה מהמדינות האחרות."

אורי גרינפלד, האסטרטג הראשי של בית ההשקעות פסגות מציין כי בישראל וגם בארה"ב האינפלציה של צד הבי"קוש הולכת וצוברת תאוצה. "לכן, בנק ישראל, הפד ושאר הבנקים המרכזיים ימשיכו להעלות את הריבית בקצב מהיר (להערכתנו יש הסתברות של יותר מ-50% לכך שבנק ישראל יעלה את עלות האשראי ב-0.75% בהחלטתו היום) עד שזו תגיע לרמה מספיק גבוהה כדי לגרום להאטה בשוק העבו"דה ולעליה באבטלה. זו בדיוק הגדרת התפקיד של הבנק המרכזי ונרמה שרמות האינפלציה הגבוהות ברחבי העולם גורמות לבנקים גם לפעול בנחישות. נכון, הבנק המרכזי מקווה שהוא גם ידע לעצור את העלאות עלות האשראי בזמן כדי שהתהליך יסתיים בכמה שפחות נפגעים אבל ההיסטוריה מראה שבדרך כלל מדובר על מטרה שלא מושגת."

ים, שטרפו את הקלפים לשוקי ההון: מדד המחירים לצרכן, שעלה 1.1% בחודש יולי ו-5.2% ב-12 החודשים האחרונים. התמ"ג, שברבע השני של השנה עלה 6.8% בקצב שנתי. שני הנתונים, שבאו יום אחר יום, היו הרבה מעל ההערכות בשוק."

"עם זאת", כותב מנחם, "אין לשל"ול העלאה של 0.5% "בלבד" וזאת משום מספר סיבות: המדדים הבאים אמורים להיות נמוכים יותר והקצב השנתי של האינפלציה עשוי לרדת שוב מתחת ל-5%; העלאה חדה של עלות האשראי עשויה לגרום למהלך נוסף של תיסוף השקל, בהמשך לתיסוף החד של החודש האחרון; תיסוף השקל אמנם יכול לשמש בלם להתחממות האינפלציה במשק, אך הוא יקשה על היצואנים בתקופה של האטה בסחר החוץ; לבסוף, אנו עדים לאחרונה לירידה של ממש באינפלציה המיובאת - מחירי האנרגיה והסחורות ועלויות השילוח."

"למיטב זכרוני", מסכם מנחם, "זו אחת ההתלבטויות הקשות ביותר מבחינת בנק ישראל בתקופה האחרונה וקשה לומר כיום באיזו חלופה יבחר."

הטעות הגדולה ביותר שאנחנו עושים עם הכסף שלנו

■ וורן באפט, מנכ"ל קונצרן האחזקות ברקשייר האת'וויי, הנחשב לאחד מהמשקיעים הכי מפורסמים בעולם, חשף לאחרונה את הטעות הגדולה ביותר שאנשים עושים עם הכסף שלהם ■



נחום ברוך

ישנו מושג בציבור הכללי המדבר על עצמאות כלכלית או בהגדרתו המדויקת יותר "איך להיות מיליונר". אצלנו בציבור החרדי ישנה הקבלה לזה אך למשהו ערכי ונכון, "איך לחתן ילדים?" מה לעשות שכדי לחתן ילדים צריך בדר"כ להיות מיליונר או לכה"פ להשתמש בכמה מיליונים. אבל לפני שמגיעים לסכומי הכסף המשמעותיים האלו ישנן עוד כמה תחנות בדרך שגם בשבילן צריכים סכומים לא מבוטלים, החל משמחת ברית, בר מצווה ועד הוצאות חלקן צפויות חלקן צפויות פחות אבל הן מתרחשות במהלך החיים.

כדי להקל על עצמנו ולעבור את התקופות האלו ביתר קלות צריך להתחיל ולחסוך. נשמע פשוט? מסקר שנערך בשנים האחרונות עולה כי רק 31% מבני הציבור החרדי חוסכים באופן קבוע, למרות שברור שכולנו נצטרך את הכסף הזה יום אחד.

יתירה מזו, בשנים האחרונות ניתן לחסוך 50 שקלים נוספים מדי חודש בתוכנית חיסכון לכל ילד שהושקה ב-2017 ע"י הביטוח הלאומי. בדיונים בוועדת הכספים השנה הוצג מאמר המראה שהמפרישים את 50 השקלים הנוספים מדי חודש ומשקיעים אותם במסלולים מנייתיים צפויים לקבל בגיל 21 למעלה מ-61 אלף ש"ח. סכום מכובד מאד שיכול לסייע בהוצאות החתונה של הבן או הבת, ובכל זאת רבים מאד אינם מפרישים את 50 השקלים הנוספים וגם לא לחיסכון אחר כל שהוא.

העצה של וורן באפט

וורן באפט, מנכ"ל קונצרן האחזקות ברקשייר האת'וויי, הנחשב לאחד מהמשקיעים הכי מפורסמים בעולם, חשף לאחרונה את הטעות הגדולה ביותר שאנשים עושים עם הכסף שלהם באומרו: "אל תחסכו את הכסף שלא בזכותם, תבזבזו את הכסף שלא חסכתם."

כלומר, קודם עליכם לשים בחיסכון כמה כסף שאתם יכולים, ורק אז תוכלו לבזבז את הכסף הנותר. המלצה נוספת של באפט בנושא היא להשתמש במזומן. "הוצאתי כרטיס אשראי ב-1964" הוא אמר בריאיון, "אבל אני עדיין משלם במזומן 98% מהזמן."

הרגלי חיסכון מגיל צעיר גורמים קודם כל לשינוי התנהגותי, במקום לצרוך את כל הכסף שברשותנו אנו

מנחילים לעצמנו הרגלים נכונים, לחשוב וכתוצאה מכך לחסוך מדי חודש. בנוסף הרגלי חיסכון מרגילים אותנו להגדרת יעדים, לא לחיות בלי חשיבה אלא להגדיר את החיסכון לדבר מסוים שאנו רוצים. הדבר הזה נכון לכלל הציבור ובציבור שלנו עם המשפחות ברוכות הילדים וההוצאות המרובות זה הכרחי שבעתיים.

אז איך מתחילים לחסוך?

ראשית כל עלינו לדעת כי אם לא נקבל החלטה נחושה וחד-משמעית שהחיסכון מתחיל מהיום, כן מהיום! למרות הוצאות ביה"ז והחגים וכו' - זה לעולם לא יקרה.

משפחות רבות מספרות במהלך תהליכי הליווי במסילה כי הן אינן מבינות כיצד כאשר הרוויחו 8,000 ש"ח לא סגרו את החודש והיום כאשר הן מרוויחות כפול עדיין אינן סוגרות את החודש. הדבר הזה נובע מעיקרון מלאי מגדיר שימוש' כלומר, ככל שיש לנו יותר אנו צורכים יותר. שאלתם את עצמכם לפעמים מדוע מוצרי המזון שקנינו נגמרו מהר מהצפוי למרות שקנינו כפול מבכל שבוע? או כיצד יתכן שביום שישי בחורף משפחות רבות מגיעות לשבת ברגע האחרון ובשבת בקיץ למרות שישנן עוד מספר שעות, התוצאה היא אותו הדבר? התופעה הזו מעידה כי לא משנה כמה מוצרים, זמן או כסף יהיו בידנו, אם לא נתכנן מראש נשתמש תמיד בכל המלאי שבידינו.

אותו הדבר בחיסכון, אם לא נחליט כאן ועכשיו שאנחנו חוסכים זה לא יקרה לעולם!

ולזוגות הצעירים שקוראים את הטור הזה, תעשו לעצמכם טובה ותתחילו לחסוך, זה אחד הדברים הכי טובים שתעשו לחיים שלכם. וככל שתעשו את זה בגיל מוקדם יותר זה יהיה קל יותר וגם יביא תשואה גבוהה יותר אם יהיה מושקע במקומות נכונים. וכאן אנו מגיעים ליתרון העולה על כולם והוא "ריבית דריבית" ככל שנחסוך ונשקיע בגיל צעיר יותר התשואה על הכסף שלנו תהיה משמעותית יותר ותעזור לנו להגיע ליעדי החיסכון שקבענו.

זכרו: בחיסכון והשקעה חשובים שני דברים עיקריים. א. חיסכון קבוע ללא פשרות שאינו תלוי בגורמים משתנים. ב. הזמן. ככל שיש לנו יותר זמן לחסוך אנו יכולים לעשות דברים נכונים יותר עם הכסף שלנו ולגרום לו לעבוד בשבילנו ולצמוח.

לתגובות והערות ניתן לפנות לנחום ברוך מנהל מקצועי במסילה במייל: nb@mesila.org

מחזור המסחר (באלפי שקלים)

746,599

ת"א פיננסים

-0.84% 3,384.00 ▼

ת"א 125

-0.57% 2,093.94 ▼

ת"א 125 אקלים נקי

-0.59% 2,007.06 ▼

ת"א 35

-0.49% 2,044.71 ▼

מדדי בורסה